

18 de juny de 2019

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret sobre la tinença i la cria en captivitat d'ocells fringíl·lids adreçada a l'activitat tradicional de concursos de cant.

El Departament de Territori i Sostenibilitat ha de dur a terme la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret que pretén esmenar l'actual manca de regulació aplicable als ocells fringíl·lids de les espècies verdum, cadenera, passerell comú i pinsà comú que actualment romanen en captivitat i als que neixen fruit de la cria en captivitat, derivada de la finalització de la vigència del Decret 139/2014, de 14 d'octubre, que va regular les autoritzacions excepcionals per obtenir de la natura exemplars d'aquestes espècies, tenint en compte que la regulació citada és necessària en tant que es tracta d'ocells d'espècies amb un règim especial de protecció.

Per tot això, a proposta del conseller de Territori i Sostenibilitat, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un Projecte de decret sobre la tinença i la cria en captivitat d'ocells fringíl·lids adreçada a l'activitat tradicional de concursos de cant, amb el contingut que s'annexa.

Annex

Consulta relativa a:

Elaboració d'un Projecte de decret sobre la tinença i la cria en captivitat d'ocells fringíl·lids adreçada a l'activitat tradicional de concursos de cant.

Departament i unitat promotora:

Departament de Territori i Sostenibilitat. Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural. Servei de Fauna i Flora

1. Problemes que es pretén solucionar amb la iniciativa

Com a part de l'activitat tradicional de captura d'ocells fringíl·lids de la natura, el seu ensinistrament per al cant i la seva participació en concursos de cant, ha estat permesa històricament a Catalunya la captura dels ocells de la natura. La possibilitat de permetre aquestes captures es veu afectada per la normativa europea de protecció de les aus (Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre, relativa a la conservació d'aus silvestres, coneguda com a Directiva d'aus) i per la interpretació que la Comissió Europea i el Tribunal de Justícia de la Unió Europea han fet d'aquesta normativa.

La Directiva d'aus estableix, com a norma general, la prohibició de matar i de capturar tot tipus d'ocells salvatges (article 5). Tanmateix, preveu, com a excepció, la possibilitat de capturar, en condicions estrictament controlades i de manera selectiva, petites quantitats d'ocells, quan no hi hagi una altra solució satisfactòria (article 9.1.c).

En relació amb els ocells fringíl·lids, la Comissió Europea ha considerat que no és necessari aplicar l'excepció relativa a la captura d'ocells salvatges prevista a l'article 9.1.c de la Directiva d'aus perquè hi ha una altra solució satisfactòria, que és la cria en captivitat dels ocells. En el mateix sentit s'ha pronunciat el Tribunal de Justícia de la Unió Europea, per exemple en la Sentència sobre l'assumpte C-10/96 (Ligue Royale Belge pour la protection des Oiseaux ASBL, Société d'Études Ornithologiques AVES, contra Région Wallonne).

A Catalunya, l'any 2014, es va valorar que l'estoc d'ocells fringíl·lids en poder dels membres de les societats d'ocellaires no permetien la cria en captivitat ni la viabilitat genètica, per la qual cosa va considerar necessari establir un període transitori fins a l'any 2018 en què es permetés la captura d'ocells fringíl·lids a la natura. Amb aquesta finalitat es va aprovar el Decret 139/2014, de 14 d'octubre pel qual s'estableix el règim temporal per al període 2014-2018 de les autoritzacions excepcionals per a la captura en viu i tinença d'ocells fringíl·lids per a la cria

en captivitat adreçada a l'activitat tradicional de concursos de cant, que tenia com a objecte regular, amb caràcter temporal fins al 31 de desembre de 2018, les autoritzacions excepcionals de captura en viu de petites quantitats d'ocells fringíl·lids, de manera selectiva i en condicions estrictament controlades, per tal de disposar d'una població d'ocells suficient que permetés la cria en captivitat adreçada a l'activitat tradicional de concursos oficials de cant.

Es configura així un període transitori, del 2014 al 2018, durant el qual es preveu permetre unes quantitats determinades de captures d'ocells fringíl·lids salvatges que facin possible disposar dels exemplars necessaris per a la cria en captivitat. Així mateix, es preveu la captura de femelles, que abans no estava permesa. Es permetia només la captura dels mascles perquè l'única finalitat de les captures era els seu ensinistrament per al cant, no pas la cria en captivitat.

En base al Decret 139/2014, de 14 d'octubre, es permet la captura d'ocells fringíl·lids a la natura els anys 2014 (Resolució AAM/2354/2014, de 20 d'octubre, per la qual s'estableix el nombre màxim d'ocells fringíl·lids, segregats per espècie i sexe, que podran ser capturats a Catalunya durant l'any 2014, i s'obre el termini per a la presentació de sol·licituds d'autoritzacions excepcionals de captura d'ocells fringíl·lids) i 2015 (Resolució AAM/1287/2015, de 26 de maig, per la qual s'estableix el nombre màxim d'ocells fringíl·lids, segregats per espècie i sexe, que podran ser capturats a Catalunya durant l'any 2015, i s'obre el termini per a la presentació de sol·licituds d'autoritzacions excepcionals de captura d'ocells fringíl·lids).

El 29 de setembre de 2016, la Comissió Europea emet la Carta d'emplaçament 2016/4028 relativa a l'aplicació de la Directiva 2009/147/CE, en la qual conclou que els règims de captures d'ocells fringíl·lids de totes les comunitats autònomes d'Espanya, excepte Astúries, incompleix la Directiva. En aquesta situació, a Catalunya, des de l'any 2016 no s'autoritzen captures d'ocells fringíl·lids a la natura.

El 31 de desembre de 2018 es va exhaurir la vigència del Decret 139/2014, de 14 d'octubre, i la possibilitat d'extreure exemplars d'ocells fringíl·lids de les espècies verdum, cadenera, passerell comú i pinsà comú de la natura. En el moment actual no existeix cap regulació aplicable als exemplars dels ocells que varen ser objecte d'autoritzacions excepcionals de captura en virtut del Decret citat i als exemplars dels ocells nascuts i criats en captivitat. Malgrat no hi hagi cap regulació específica, la normativa europea (Directiva 2009/147/CE relativa a la conservació de les aus salvatges) i la normativa estatal (Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat), estableixen les mesures genèriques necessàries per garantir la conservació de la biodiversitat que viu en estat salvatge i, específicament, prohibeix donar mort, danyar, molestar o inquietar intencionadament als animals salvatges. Per poder garantir aquesta protecció i evitar la captura furtiva o la mort d'ocells fringíl·lids, és necessari reglamentar la tinença excepcional d'aquests ocells. Tot i els controls que s'efectuen per comprovar la procedència legal dels exemplars capturats excepcionalment i nascuts en captivitat durant la vigència del Decret 139/2014, manca un règim específic d'obligacions i

requisits per garantir el compliment de les normatives abans esmentades. A més, cal regular la cria en captivitat en base als exemplars actuals i futurs, i també establir el règim de la possessió i l'exhibició pública d'aquests ocells. La regulació que s'estableixi ha de permetre també controlar les possibles captures furtives d'ocells a la natura que es puguin produir.

En definitiva, el problema que es pretén solucionar és esmenar l'actual manca de regulació aplicable als ocells fringíl·lids de les espècies verdum, cadenera, passerell comú i pinsà comú que actualment romanen en captivitat i als que neixen fruit de la cria en captivitat, tenint en compte que la regulació citada és necessària en tant que es tracta d'ocells d'espècies amb un règim especial de protecció. En aquest sentit, l'article 34 del Text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, estableix que, d'acord amb el que s'estableixi per reglament, es pot autoritzar la cria en captivitat, la possessió i l'exhibició pública de les espècies dels esmentats ocells fringíl·lids per a activitats tradicionals relacionades amb el cant.

Tenint en compte els antecedents indicats i l'actual marc legal, el Govern ha de regular la tinença i la cria en captivitat d'ocells fringíl·lids adreçada a l'activitat tradicional de concursos de cant.

Aquesta nova regulació afectarà tant a les persones membres de les societats ocellaires federades que actualment disposen d'ocells fringíl·lids i participen en concursos de cant, en tant que com a titulars de les autoritzacions de captura en el seu dia atorgades, són posseïdors d'ocells fringíl·lids de les espècies esmentades, com als futurs posseïdors i futurs criadors d'aquestes espècies per destinar-los a participar en les activitats tradicionals relacionades amb el cant. En darrer terme, es preveu que també pugui afectar les federacions que integren societats ocellaires, en tant que puguin col·laborar en el control de la cria en captivitat d'aquests ocells.

2. Els objectius de la iniciativa

Els objectius de la nova regulació són:

- a) Mantenir la població d'ocells fringíl·lids nascuts en captivitat i potenciar-ne la seva cria, amb la finalitat de disposar d'una població d'ocells que permeti seguir amb les activitats tradicionals relacionades amb el cant.
- b) Assegurar que els ocells fringíl·lids es troben en les condicions de benestar, salubritat i en instal·lacions adequades, tant en els casos en què es dediquen a la cria en captivitat com en els casos en què es posseeixen únicament per a la participació en els concursos de cant.
- c) Garantir la seguretat jurídica de les transaccions que s'efectuïn amb els ocells fringíl·lids.

- d) Garantir la procedència dels ocells nascuts en captivitat mitjançant un sistema d'identificació que permeti disposar d'informació sobre l'origen i la traçabilitat d'aquests ocells i també controlar que no es produeixi la captura d'ocells salvatges de la natura i la seva possessió. Els ocells capturats a la natura no es podrien marcar amb el sistema que es preveu per al marcatge dels ocells nascuts en captivitat, i serà fàcil detectar possibles incompliments de la prohibició de captura.

3. Les possibles solucions alternatives regulatòries i no regulatòries

1. Opció de no fer res.

Aquesta opció suposaria deixar la tinença i cria en captivitat d'ocells fringíl·lids sense regulació i sense control. Es considera que aquesta opció no és viable tenint en compte el caràcter excepcional de la possessió d'aquestes espècies amb un règim especial que deriva de les previsions del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, i la necessitat de garantir la identificació i l'origen i traçabilitat dels ocells nascuts en captivitat i evitar la captura furtiva d'ocells de la natura.

Es descarta totalment l'opció de no fer res, donat que comportaria un impacte ambiental negatiu i una amenaça per a la conservació d'aquestes quatre espècies d'ocells fringíl·lids al medi natural.

2. Opció no regulatòria

Per tal d'aconseguir els objectius previstos, no es valora l'existència d'instruments no normatius d'intervenció donat que no es considera viable una autoregulació d'aquest sector. El caràcter excepcional del règim jurídic dels ocells fringíl·lids determina que l'instrument a utilitzar sigui de caràcter normatiu, concretament un decret del Govern, dictat en desplegament de les previsions del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, d'acord amb el previst a l'article 34.3 del Text refós de la Llei de protecció dels animals.

3. Opció regulatòria

L'opció normativa preferida en aquest cas, és l'aprovació d'un decret del Govern dictat en desplegament de l'article 34.3 del Text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril.

Aquesta opció implica regular les condicions de tinença i de la cria en captivitat de les espècies d'ocells fringíl·lids cadenera (*Carduelis carduelis*), pinsà comú (*Fringilla coelebs*), verdum (*Carduelis chloris*) i passerell comú (*Carduelis cannabina*) per destinar-los a activitats

tradicionals relacionades amb el cant, ateses les previsions del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel que fa a la finalitat de la tinença i cria en captivitat d'aquestes espècies.

D'acord amb això, aquest Decret ha de concretar quines són les activitats tradicionals relacionades amb el cant als efectes de la nova regulació. Ha de preveure l'existència d'ocellaires que es dediquin a la cria en captivitat i a la participació en activitats tradicionals relacionades amb el cant i d'ocellaires que únicament en disposin d'aquestes espècies per a dedicar-los a les activitats tradicionals esmentades. Per exercir la cria en captivitat els actuals criadors haurien de ser membres d'associacions ornitològiques i els futurs criadors podrien ser-ho de forma voluntària un cop tinguin progenitors nascuts en captivitat, sens perjudici que la participació en concursos oficials requereixi de la seva vinculació amb federacions de caràcter esportiu, d'acord amb la normativa vigent.

Pel que fa als criadors la nova regulació ha de determinar els llinars a partir dels quals els criadors s'hauran d'inscriure en el Registre de nuclis zoològics, així com les seves obligacions de comunicació dels exemplars nascuts. Cal preveure el règim aplicable a la transacció d'exemplars nascuts en captivitat per tal de destinar-los a la cria en captivitat, obrint la possibilitat de què es pugui incrementar el nombre de criadors d'ocells fringíl·lids. També cal regular els requisits per posseir ocells fringíl·lids amb la finalitat única de participar en les activitats tradicionals relacionades amb el cant, així com les obligacions i prohibicions de les persones que siguin posseïdores d'aquestes espècies d'ocells.

Quant a la identificació dels exemplars nascuts en captivitat s'hauria d'efectuar mitjançant anella tancada, d'acord amb els requeriments que fixi la norma, en tant que aquesta regulació afectarà únicament els ocells nascuts en captivitat, donat que en l'actualitat no és possible la captura en la natura. L'anella tancada serà el mitjà per acreditar la procedència legal dels ocells. Pel que fa a la gestió i el lliurament de les anelles tancades i el control dels exemplars nascuts en captivitat es plantegen les opcions de regulació que tot seguit s'indiquen:

a) Lliurament d'anelles tancades i control del nombre d'exemplars nascuts en captivitat per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya mitjançant les seves unitats, de forma similar al sistema previst al Decret 139/2014, de 14 d'octubre.

b) Lliurament d'anelles tancades i control del nombre d'exemplars nascuts en captivitat per part d'entitats col·laboradores de l'administració degudament acreditades d'acord amb la seva normativa reguladora, el Decret 60/2015, de 28 d'abril, sobre les entitats col·laboradores de medi ambient. Aquesta opció suposaria un nou sistema de gestió del control de la cria en captivitat d'aquests ocells, mitjançant entitats externes de caràcter ambiental que implicaria també la modificació de la normativa reguladora de les entitats col·laboradores en matèria de medi ambient per preveure l'acreditació d'entitats per aquest àmbit d'actuacions.

c) Lliurament d'anelles tancades i control del nombre d'exemplars nascuts en captivitat per part de federacions que integrin diverses societats d'ocellaires, actualment la Federació Catalana de Caça i la Federació Catalana d'Ocells Fringíl·lids. Caldrà determinar, en aquest cas, les obligacions d'informació d'aquestes federacions a l'Administració quant a les dades relatives als resultats de la cria en captivitat.

L'opció regulatòria preferida amb relació a la gestió i lliurament d'anelles i al control dels exemplars nascuts en captivitat i que es considera més adient, és la indicada a la lletra c) donat que té un impacte social i ambiental positiu en tant que coresponsabilitza i implica, mitjançant el control de la cria en captivitat, al sector ocellaire; pel que fa a l'impacte econòmic també es considera positiu en contraposició amb les altres alternatives proposades, en tant que l'adquisició i lliurament de les anelles passa a gestionar-se directament per les Federacions, sense intervenció de l'administració. A més, aquesta opció permet el control i supervisió pel departament competent en medi ambient, dels resultats de la cria en captivitat de les espècies d'ocells esmentades.

Pel que fa a l'opció prevista a la lletra b), cal tenir en compte també l'eventual impacte negatiu en el sector afectat des del punt de vista social, derivat de la nova regulació dels requisits i condicionants per ser entitat col·laboradora en aquest àmbit tan específic.

4. Necessitat i oportunitat de l'aprovació de la norma

4.1 Incidència de l'alternativa que es considera com a preferida

a) Impacte sobre l'Administració de la Generalitat de Catalunya

L'alternativa que es considera com a preferida té un impacte positiu sobre els recursos personals i materials de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, atès que l'abast de la nova regulació amb relació al lliurament i gestió del sistema d'identificació d'aquestes espècies d'ocells, suposa, amb relació a la normativa vigent fins al 31 de desembre de 2018, una reducció de tasques i de recursos donat que l'adquisició i lliurament de les anelles passaria a gestionar-se directament per les Federacions. Actualment les Federacions, mitjançant les corresponents Societats ocellaires, organitzen, comproven i tramiten les sol·licituds dels ocellaires que demanen anelles a l'Administració de la Generalitat de Catalunya. En conseqüència, si es preveu que el lliurament de les anelles s'efectuï per les pròpies Federacions, s'agilitza el tràmit i es facilita el desenvolupament de l'activitat pel mateix sector. Aquesta alternativa no comporta cap càrrega administrativa a les Federacions, atès que l'adquisició i el lliurament d'anelles no desvirtua l'organització, comprovació i tramitació d'anelles que ja venen realitzant.

b) Impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa

La nova regulació no implica cap càrrega administrativa addicional, ans al contrari, amb la nova regulació es preveu que se simplifiquin procediments i es facilitin les activitats que són objecte de regulació.

c) Impacte sobre la simplificació normativa

La iniciativa no suposa simplificació normativa, però la nova regulació, en tant que esdevé un desenvolupament de les previsions de la normativa reguladora de la protecció dels animals, donarà seguretat jurídica i facilitarà l'aplicació de les seves previsions.

4.2 Impacte econòmic, social i ambiental

Pel que fa a l'impacte econòmic per al sector afectat és molt difícil quantificar-lo donat que fins ara la normativa vigent prohibia la transacció dels ocells fringíl·lids nascuts en captivitat. En funció de la demanda d'ocells fringíl·lids nascuts en captivitat d'aquestes espècies per destinar-los a participar en les activitats tradicionals relacionades amb el cant, s'establirà i creixerà una nova activitat econòmica relacionada amb la cria especialitzada i professional de les quatre espècies d'ocells fringíl·lids. Les inversions dels criadors per disposar d'instal·lacions i equips, així com per tenir condicions ambientals adequades de temperatura, llum i aigua i d'aliment i bon estat de salut dels ocells per destinar-los a la cria en captivitat són assumibles pels ocellaires que vulguin criar-los.

Pel que fa a l'impacte social i ambiental, la nova regulació, en tant que possibilitarà controlar l'espoli de la natura d'exemplars d'aquestes espècies d'ocells, mitjançant la identificació dels nascuts en captivitat, té un impacte clarament positiu per a la conservació de les seves poblacions al medi natural i afavoreix el seu gaudiment i el turisme ornitològic. Així mateix, l'impacte social per al sector ocellaire és positiu en tant que el coresponsabilitza i l'implica, mitjançant el control de la cria en captivitat; pel que fa a l'impacte econòmic també es considera positiu en tant que l'adquisició i lliurament de les anelles tancades passa a gestionar-se directament per les Federacions ocellaires, sense intervenció de l'administració, i tanca tot el procediment intern d'organització, registre i control dels ocells que posseeixen els ocellaires i aquells ocells nascuts en captivitat pels criadors.

4.3 Alternativa normativa triada

Com s'ha indicat, l'alternativa normativa triada és l'aprovació d'un decret del Govern dictat en desplegament de l'article 34.3 del Text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, que prevegi un sistema de gestió de la identificació i del control d'aquest ocells mitjançant federacions que integrin entitats ocellaires.

No es consideren viables les opcions de no fer res ni l'opció no normativa donat el caràcter excepcional de la possessió d'aquestes espècies amb un règim especial que deriva de les previsions del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, i la necessitat de garantir la identificació i l'origen i traçabilitat dels ocells nascuts en captivitat i evitar la captura furtiva d'ocells de la natura.